

Środa, 13 czerwca 2018 r.

ZALECENIA

P8_TA(2018)0256

Negocjacje dotyczące zmodernizowania układu o stowarzyszeniu UE–Chile**Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2018 r. dla Rady, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie negocjacji dotyczących zmodernizowania układu o stowarzyszeniu UE–Chile (2018/2018(INI))**

(2020/C 28/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2 i 3 oraz tytuł V, w szczególności art. 21 i 36, Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), oraz część piątą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
  - uwzględniając art. 218 TFUE,
  - uwzględniając obowiązujący układ o stowarzyszeniu między Republiką Chile a Unią Europejską,
  - uwzględniając uruchomione dnia 16 listopada 2017 r. negocjacje między Unią Europejską a Chile dotyczące zmodernizowanego układu o stowarzyszeniu,
  - uwzględniając przyjęcie przez Radę w dniu 13 listopada 2017 r. wytycznych negocjacyjnych do tego układu,
  - uwzględniając wspólną deklarację z 25. posiedzenia wspólnej komisji parlamentarnej UE-Chile z dnia 22 stycznia 2018 r.,
  - uwzględniając swoje zalecenie z dnia 14 września 2017 r. dla Rady, Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych dotyczące negocjacji w sprawie modernizacji filara handlowego w układzie o stowarzyszeniu UE-Chile ⁽¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 września 2017 r. w sprawie stosunków politycznych UE z Ameryką Łacińską ⁽²⁾,
  - uwzględniając deklarację Forum Społeczeństwa Obywatelskiego UE–CELAC z dnia 11 maja 2015 r. pt. „Equality, rights and democratic participation for the peoples of Europe and Latin America and the Caribbean” [Równość, prawa i demokratyczne uczestnictwo dla ludów Europy oraz Ameryki Łacińskiej i Karaibów],
  - uwzględniając art. 108 ust. 4 i art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0158/2018),
- A. mając na uwadze, że Chile i UE jednoczą wspólne wartości oraz bliskie więzi kulturalne, gospodarcze i polityczne;
- B. mając na uwadze, że Chile i UE są bliskimi partnerami w stawianiu czoła regionalnym i globalnym wyzwaniom, takim jak zmiana klimatu, bezpieczeństwo międzynarodowe, zrównoważony rozwój i globalne zarządzanie;
- C. mając na uwadze, że Chile jest zdecydowanym orędownikiem demokracji i praw człowieka, wolnego i otwartego handlu oraz multilateralizmu; mając na uwadze, że Chile jest także kluczowym członkiem Sojuszu Pacyfiku, Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) oraz Unii Narodów Południowoamerykańskich (UNASUR), a ponadto państwem o wysokich dochodach i członkiem OECD;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0354.⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0345.

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- D. mając na uwadze, że Chile odgrywa ważną rolę w sferze polityki regionalnej, na przykład jako kraj pełniący rolę gwaranta w kolumbijskim procesie pokojowym oraz w rozmowach w Santo Domingo między rządem wenezuelskim a opozycją; mając na uwadze, że Chile wycofało się z udziału w rozmowach z Wenezuelą z powodu braku spełnienia minimalnych warunków w zakresie demokratycznych wyborów prezydenckich i normalizacji instytucjonalnej;
- E. mając na uwadze, od stycznia 2014 r. obowiązuje umowa ustanawiająca ramy udziału Chile w operacjach zarządzania kryzysowego prowadzonych przez Unię Europejską; mając na uwadze, że Chile uczestniczy w operacji EUFOR ALTHEA w Bośni i Hercegowinie, a także w licznych operacjach pokojowych ONZ, dając wyraz swojemu zaangażowaniu na rzecz pokoju i bezpieczeństwa na świecie;
- F. mając na uwadze, że niedawne wybory parlamentarne i prezydenckie po raz kolejny dowiodły stabilnego i dojrzałego charakteru chilijskiej demokracji; mając na uwadze, że Chile skorzystało z silnego wzrostu gospodarczego i jest jednym z najszybciej rozwijających się gospodarczo państw Ameryki Południowej w ostatnich dziesięcioleciach; mając na uwadze, że w kraju tym nadal podejmuje się wysiłki na rzecz reform;
- G. mając na uwadze, że niedawna legalizacja aborcji w pewnych okolicznościach wykazała, że społeczeństwo chilijskie staje się bardziej otwarte wobec wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt;
- H. mając na uwadze, że według wskaźnika rozwoju społecznego z 2016 r. Chile znajduje się w kategorii krajów o wysokim rozwoju społecznym – zajmuje pierwsze miejsce w Ameryce Łacińskiej, 38. na świecie i wyprzedza siedem państw członkowskich UE;
- I. mając na uwadze, że obowiązujący układ o stowarzyszeniu przyczynił się do pogłębienia stosunków politycznych między UE a Chile oraz znacznego zwiększenia przepływów handlowych i inwestycyjnych; mając na uwadze, że stałe poszanowanie rządów prawa oraz stabilnych ram prawnych i politycznych umożliwia zarówno Chile, jak i UE wdrażanie swobody przedsiębiorczości oraz wzmocnienie odpowiedniego środowiska inwestycyjnego, które obejmuje gwarancje względem zasady pewności prawa;
- J. mając na uwadze, że UE i Chile zawarły w ostatnich latach bardziej ambitne i wszechstronne umowy z innymi partnerami; mając na uwadze, że modernizacja układu o stowarzyszeniu między UE a Chile może doprowadzić do znacznego zacieśnienia aktualnych stosunków, w tym w dziedzinie spraw zagranicznych i bezpieczeństwa;
- K. mając na uwadze, że przyszły układ o stowarzyszeniu między UE a Chile musi w pełni odzwierciedlać transformacyjny charakter agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz rolę współpracy międzynarodowej na rzecz rozwoju w osiąganiu celów zrównoważonego rozwoju;
- L. mając na uwadze, że uaktualniony układ o stowarzyszeniu wraz z układami z Meksykiem i Mercosurem, które są obecnie (re-)negocjowane, wzmocniłyby rolę UE jako kluczowego sojusznika Ameryki Łacińskiej w czasach, gdy wpływy w regionie usiłują uzyskać inni gracze, tacy jak Chiny i Rosja;
- M. mając na uwadze, że wspólna komisja parlamentarna UE-Chile wielokrotnie wyrażała poparcie dla modernizacji układu o stowarzyszeniu, ostatnio we wspólnej deklaracji przyjętej na 25. posiedzeniu w dniu 22 stycznia 2018 r.;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

1. zaleca Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, co następuje:

Zasady ogólne

- a) znaczne wzmocnienie współpracy między Chile a UE – dwoma partnerami o podobnych poglądach – w sytuacji nowej niepewności w stosunkach międzynarodowych, w oparciu o nasze wspólne wartości i zasady demokracji, przeciwdziałanie zmianie klimatu, zapewnienie równouprawnienia płci, praworządność, dobre rządy, poszanowanie praw człowieka i podstawowych wolności;
- b) dopilnowanie, aby zmodernizowany układ z Chile był ambitny, wszechstronny i wyważony i przynosił wymierne korzyści obywatelom oraz przedsiębiorstwom i gospodarkom obu stron; dopilnowanie, aby był układ ten stanowił wiodący przykład wśród najbardziej zaawansowanych umów, które UE zawarła z państwami trzecimi;
- c) wzmocnienie wymiaru praw człowieka we współpracy UE-Chile w świetle strategii na rzecz praw człowieka UE-Chile na lata 2016–2020; włączenie wspólnego zobowiązania do ochrony i propagowania praw człowieka, podstawowych wolności, równouprawnienia płci i praw mniejszości, takich jak społeczność LGBTI i ludy tubylcze, a także ustanowienie możliwych do wyegzekwowania mechanizmów w zakresie monitorowania, regularnej sprawozdawczości i rozwiązywania sporów; zachęcanie Chile do znalezienia rozwiązania problemów z rdzennym plemieniem Mapuczków i innymi ludami tubylczymi; kontynuowanie praktyki włączania klauzuli praw człowieka we wszystkich przyszłych układach o stowarzyszeniu; kontynuowanie regularnego dialogu między UE a Chile na temat praw człowieka w celu wzmocnienia ram instytucjonalnych i publicznych strategii politycznych na rzecz promowania praw człowieka, w tym poprzez współpracę wielostronną;
- d) zachęcanie Chile, aby zapewniło sprawiedliwość proceduralną i rzetelne postępowania sądowe, z pełnym poszanowaniem norm międzynarodowych;
- e) dążenie do wspierania zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, zwalczania ubóstwa i zmniejszania nierówności w świetle zobowiązania Chile do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju w ramach agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030;
- f) wspieranie Chile w podniesieniu standardów edukacyjnych i doskonaleniu programów edukacyjnych oraz zapewnieniu pełnego dostępu do szkolnictwa wyższego osobom o najniższych dochodach; wzmocnienie powiązań między uniwersytetami a rynkiem pracy, zaradzenie niedopasowaniu umiejętności i propagowanie zatrudnienia młodzieży;
- g) zachęcanie do ochrony praw socjalnych i praw w zakresie ochrony środowiska i zapewnienie skutecznego wdrożenia konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), a także zwalczanie pracy przymusowej i pracy dzieci;

Multilateralizm oraz współpraca regionalna i międzynarodowa

- h) zacieśnienie dialogu i współpracy w zakresie wyzwań regionalnych i globalnych, takich jak przestępczość zorganizowana, handel narkotykami, pogłębiające się nierówności, migracja, terroryzm i zmiana klimatu, w tym wdrożenie agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; wspieranie współpracy między UE a Chile w zakresie zarządzania przepływami migracyjnymi oraz ustanowienie mechanizmów readmisji, w tym dla bezpieczeństwa i obywateli państw trzecich;
- i) przypomnienie znaczenia programu wielostronnego oraz podkreślenie, że wszelkie negocjacje dwustronne nie mogą osłabiać ambicji osiągnięcia postępów na płaszczyźnie wielostronnej;
- j) wnoszenie wkładu w umocnienie multilateralizmu i zacieśnienie współpracy międzynarodowej, z myślą o promowaniu międzynarodowego bezpieczeństwa i skutecznym stawieniu czoła globalnym wyzwaniom; lepszą koordynację stanowisk zajmowanych przez obie strony w organizacjach i na forach międzynarodowych;
- k) zachęcanie Chile do dalszego wspierania regionalnych programów integracji i współpracy, przede wszystkim Sojuszu Pacyfiku, w świetle pozytywnych wyników, jakie osiągnął jako rzeczywista i aktywna siła napędowa integracji gospodarczej między państwami w regionie, ale także Unii Narodów Południowoamerykańskich (UNASUR) oraz Wspólnoty Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (CELAC); zbadanie możliwości uzyskania przez UE statusu obserwatora w Sojuszu Pacyfiku;

Dialog polityczny i współpraca

- l) zapewnienie istotnego regularnego dialogu we wszystkich istotnych kwestiach, opartego na obowiązujących i rozszerzonych formatach; uruchomienie zasobów dostępnych w ramach Instrumentu Partnerstwa w celu osiągnięcia celów strategicznych;
- m) zapewnienie ścisłej współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, zwłaszcza w obszarach zapobiegania konfliktom, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa morskiego, rozbrojenia i nieprolifracji; umożliwienie większego udziału Chile w misjach i operacjach realizowanych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE (WPBiO);

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- n) umożliwienie pogłębionej współpracy w walce z terroryzmem, przestępczością zorganizowaną i cyberprzestępczością oraz w zapobieganiu radykalizacji i przestępczości transgranicznej, przy jednoczesnym przestrzeganiu swobód obywatelskich i praw podstawowych; podjęcie działań w ramach światowej walki z terroryzmem przez wzmocnienie mechanizmów, środków i organów współpracy globalnej i regionalnej, zgodnie z prawem międzynarodowym i zasadami Karty Narodów Zjednoczonych;
- o) zacieśnienie współpracy w zakresie zwalczania korupcji, prania pieniędzy i uchylania się od opodatkowania; uwzględnienie przepisów dotyczących standardów w zakresie przejrzystości i dobrego zarządzania w kwestiach podatkowych, które potwierdzają zobowiązanie stron do wdrożenia międzynarodowych norm w zakresie walki z unikaniem opodatkowania i uchylaniem się od opodatkowania;
- p) przypomnienie, że korupcja szkodzi prawom człowieka, równości, sprawiedliwości społecznej, handlowi i uczciwej konkurencji, spowalniając tym samym wzrost gospodarczy; włączenie specjalnych rozdziałów określających jasne i silne zobowiązania i środki na rzecz zwalczania korupcji pod każdą postacią oraz wdrożenia międzynarodowych norm i wielostronnych konwencji antykorupcyjnych;
- q) ułatwienie mobilności między UE a Chile; zwiększenie wymiany młodzieży i studentów, rozszerzenie programów stypendialnych i szkoleń, w tym za pośrednictwem programu ERASMUS+; podejmowanie dalszych wysiłków na rzecz pełnego wzajemnego uznawania kwalifikacji akademickich oraz na rzecz modernizacji, dostępu i umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego;
- r) wspieranie transferu wiedzy naukowej i technologicznej oraz zacieśnianie współpracy w dziedzinie badań i współpracy, przy pełnym wykorzystaniu istniejących programów, takich jak program „Horyzont 2020”;
- s) promowanie i zacieśnianie stosunków w dziedzinie współpracy międzynarodowej, w oparciu o protokół ustaleń w sprawie współpracy międzynarodowej podpisany w 2015 r.; stworzenie innowacyjnych mechanizmów, które poszerzają i wzmacniają współpracę trójstronną i regionalną ze stronami trzecimi w Ameryce Łacińskiej i poza nią poprzez takie programy jak EUROsocial+ i Euroclima+ oraz programy współpracy w dziedzinie polityki antynarkotykowej, takie jak COPOLAD;
- t) opracowanie metodologii pozwalającej wskazać wpływ zmodernizowanego porozumienia na kobiety i mężczyzn oraz wykorzystać jej wyniki jako podstawę opracowywania strategii politycznych w celu osiągnięcia równowagi płci;
- u) potwierdzenie wspólnego zobowiązania w odniesieniu do porozumienia klimatycznego z Paryża i agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz zapewnienie ścisłej współpracy między UE a Chile w zakresie ochrony środowiska i walki ze zmianą klimatu; wzmocnienie partnerstwa w zakresie współpracy politycznej i technicznej w najważniejszych dziedzinach z zakresu ochrony środowiska, w tym w dziedzinie emisji CO₂ w transporcie międzynarodowym, ochrony różnorodności biologicznej oraz zrównoważonej produkcji i konsumpcji; zachęcanie do zacieśniania współpracy w kwestii gospodarki o obiegu zamkniętym w celu zwiększenia zasobooszczędności, poprawy zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, ekoinnowacji i gospodarki wodnej; zwiększenie wsparcia dla projektów na rzecz łagodzenia skutków zmiany klimatu;
- v) wzmocnienie współpracy w dziedzinie badań i rozwoju oraz wykorzystania unijnego programu Copernicus w zakresie danych z satelitarnej obserwacji Ziemi do celów ochrony środowiska;
- w) umocnienie współpracy w dziedzinie kultury oraz wspieranie diaspor w Chile i UE z myślą o wsparciu inwestycji zagranicznych w UE i Chile;
- x) potwierdzenie, że dostęp do wody jest prawem człowieka;

Postanowienia instytucjonalne

- y) dopilnowanie, aby układ o stowarzyszeniu opierał się na silnym uczestnictwie parlamentarnym, umacniając bieżące postanowienia dotyczące współpracy i mechanizmy współpracy, tak aby umożliwić większy wkład we wdrażanie układu i kontrolę nad nim, w szczególności za sprawą istniejącej wspólnej komisji parlamentarnej w formie międzyparlamentarnej; umożliwienie wspólnej komisji zwracania się o udzielenie istotnych informacji na temat wdrażania układu o stowarzyszeniu;

Środa, 13 czerwca 2018 r.

- z) zapewnienie odpowiedniego udziału społeczeństwa obywatelskiego zarówno podczas negocjacji, jak i na etapie wdrażania układu o stowarzyszeniu, w tym między innymi Wspólnego Komitetu Konsultacyjnego; podkreśla, że należy ustanowić zinstytucjonalizowany mechanizm umożliwiający dialog polityczny z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego w obu regionach;
  - aa) niezwłoczne i wyczerpujące informowanie Parlamentu na wszystkich etapach negocjacji, zgodnie z art. 218 ust. 10 TFUE; dotyczy to przedstawiania Parlamentowi tekstów negocjacyjnych i protokołów z każdej rundy negocjacji; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady z dnia 22 stycznia 2018 r. dotyczącą opublikowania mandatu negocjacyjnego udzielonego Komisji i wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel w listopadzie 2017 r.;
  - ab) uznanie niedawnej publikacji wytycznych negocjacyjnych za ważny precedens i zobowiązanie się do publikowania w przyszłości wszystkich wytycznych negocjacyjnych dotyczących umów międzynarodowych;
  - ac) przyspieszenie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu w celu umożliwienia jego ratyfikacji przez Parlament przed końcem bieżącej kadencji;
  - ad) zapewnienie poszanowania – na wszystkich szczeblach – ugruntowanej praktyki oczekiwania na zgodę Parlamentu przed tymczasowym stosowaniem nowego układu;
2. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, a także prezydentowi, rządowi i parlamentowi Republiki Chile.
-